

Ana Sayfa > Ekoloji > Gerçekçi olma zamanı: Denizlerde çok balık yok ve bu bizim hatamız

Öyle görünüyor ki yeryüzü sakinleri olan biz insanlar, dünyamızın uçsuz bucaksız okyanuslarının değerini pek de bilmiyoruz. **Okyanuslar**; dünyanın oksijen ihtiyacının yüzde 70'ini karşılıyor ve atmosfere salınan sera gazının yüzde 30'unu absorbe ediyorlar. Okyanusların bu inanılmaz etkilerine rağmen; gizemli derinliklerde istediğimiz kadar balık avlamaktan kaçınmıyor ve yerlerini kimyasal atıklar, plastik ve diğer çöplerle dolduruyoruz.

Yıllardır doğal denge için çaba göstermeksizin avlanmaya devam etmek, okyanus habitatına büyük zarar vermektedir. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından sonar teknolojisinin geliştirilmesiyle; balık kuşlarını bulmak ve yakalamak için yeni yöntemler kullanılmaya başlanmıştır. Büyük ölçekli ticari balıkçılık faaliyetlerinin yaygınlaşması birçok balık türünü yok olma eşiğine kadar getirmiştir. Bu değişimleri gözlemleyen bazı uzmanlar, balıkçılık bugünkü hızıyla devam ederse 2048 yılına kadar okyanuslarımızın boş kalabileceğini öngörüyorlar.

Paraketa avcılığı, dip trol avcılığı ve gırgır ağı avcılığı gibi yöntemler, genellikle hedeflenen balık miktarından çok daha fazlasını alanlardan uzaklaştırarak deniz ekosistemlerine zarar vermektedir. Bu durum; kaplumbağalar, yunuslar, köpek balıkları ve manta vatozu gibi ticari balık ağlarında yer almamış olan deniz hayvanlarını da tehdit etmektedir. Deniz ürünlerine yönelik talepleri karşılamak için son derece gelişmiş ve saldırgan teknolojileri kullanarak okyanuslarımız üzerinde geri dönülmez sorunlara yol açıyoruz.

ature Communications Journal'da yayınlanan yeni bir araştırmaya göre, "aşırı avlanmanın" deniz hayvanları üzerindeki etkisini doğru bir şekilde ölçme çalışmalarına başlandı. Gelişmekte olan ülkelerde kırsal kesimde yaşayan insanlar için balık; besin kaynağı olarak büyük önem taşımaktadır. Bu durumla ilgili olarak yazar Daniel Pauly ve Drik Zeller, "Gelişmiş veya hızla gelişmekte olan ekonomilere sahip ülkelerdeki balıkların artan sayısı, kendi ülke sularında bulunan balık stoklarıyla (örneğin; AB, ABD, Çin ve Japonya) karşılanamayacak büyüklükte bir talep yaratmaktadır. Bu yaratılan pazarın ihtiyacı gelişmekte olan ülkelere balık ithal edilmesi ile ya da gelişmekte olan ülkelerin sularında çeşitli deniz filolarıyla yakalanarak giderilmektedir," şeklinde belirtmişlerdir.

Gelişmiş ülkelerdeki yüksek seviyeli tüketici talebinin sonucu olarak; gelişmekte olan ülkelere geleneksel ve küçük ölçekli kırsal kesim balıkçılık anlayışı hayatta kalma mücadelesi vermektedir. Politikacılar ve akademisyenler tarafından dünyadaki küresel balıkçılık istatistiklerinin tek güvenilir

verisi olarak kabul edilen Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) iki yıllık raporunda bu balıkçılık verilerine yer verilmemektedir.

FAO, küresel balık stoklarının yaklaşık yüzde 80'inin "tamamen sömürülmüş, tükenmiş ve çöküş halinde" olduğunu biliyordu. Ayrıca 1950'lerden bu yana; köpek balıkları, kılıç balığı ve mavi yüzgeçli orkinos gibi büyük yırtıcı balık stoklarının yaklaşık yüzde 90'ında ciddi bir düşüş yaşandığı da bilinmekteydi. Bununla birlikte, durumun gelişmeye başladığına dair umutlar belirdi ve 2014 yılında örgüt, 2011 yılında 93.7 milyon metrik ton olarak gerçekleşen global avlanma seviyesinin 1996 yılındaki 93.8 milyon tonu geride bırakarak en yüksek ikinci seviyeye ulaştığı belirtildi. Bu durum "genel olarak istikrarlı bir durumun devam etmesi"ni temsil etmiştir.

Pauly ve Zeller; FAO'nun bu resmi verisindeki boşlukların doldurulmasına yardımcı olmak, verilerin nerede eksik ya da yanlış gösterildiğini ve aşırı avlanmanın ne kadar büyük bir sorun olduğunu belirleyebilmek için yerel uzmanlarla görüşmek üzere dünya çapında 50 kurumla bir araya geldi. Küresel avlanma sıklığının FAO tahminlerinden yüzde 50 daha yüksek olduğunu ve 1990'ların ortasında 130 milyon metrik tona ulaştığını tespit ettiler.

FAO'nun resmi verilerine göre 2010'daki avlanma seviyesi 77 milyon ton olarak belirtilmişti. Buna karşın yeni veriler küresel avlanma seviyesinin 109 milyon ton olduğunu gösterdi. Pauly, "Sonuçlarımız balık sayısının düşüşünün çok olduğunu gösteriyor. Bu durum, aşırı avlanma ve aşırı avlanma ile birlikte art arda balık türlerinin yok olmasından kaynaklanıyor," şeklinde belirtti. İklim değişikliği yüzünden gelecekte genel av miktarının daha da düşeceğini de ekledi.

Bu durumda okyanus canlılarının yok oluşunu izlememek için bize düşen; tabaklarımızdan bir an önce deniz ürünleri çıkarmak olsa gerek.

Kaynak: *One Green Planet, Word Wild Life*

Editör Notu: Gaia Dergi avlanmayı cinayet olarak niteler ve aşırı-normal olarak sınıflandırmaz. Balıkları ve diğer tüm hayvanları tabaklarımızdan uzaklaştırmak dileğiyle!

Link: <https://gaiadergi.com/gercekci-olma-zamani-denizlerde-cok-balik-yok-hatamiz/>